

Sy-li spěval,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócy
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwař,
Swěrnje dželař
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa ho kóždu šobotu w Ssmolerjez knihiczschezni w Budyschinje a je tam sa schtwórlétnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Judika.

Jan. 8, 46—59.

Sswjeczimy dženja njedželi Judika, t. r. „žudž“. Wona je tak mjenowana po řaczańskim sapocžatku 43. psalma, kotryž běše sa tutu njedželu w starej zyrkwi prjódkiſzane Bože ſłowo: „Ssudž mje, Božo a wjedž mi moje prawo pschedzivo temu njewjatemu ludu a wumoz mje wot tych jebatych a ſlych ludži.“ Tak ſawoła bjes winy hidženy a pschedzehany czlowjek stareho ſakonja a powoła ho na najwyschschego žudnika, na Boha ſameho, we wěstej nadzisi, so wón jemu pomha psched jeho njepſchedzelemi. A dženja nam nowy ſakon powjeda wo czlowjeku, kotryž bu runje tak bjes winy hidženy a pschedzehany, kotryž móže ho runje tak powołacz na Boha jako žwědka ſwojeje njewinowatoſcze a jako žudnika, kotryž budže jemu pomhacž: to je nasch knjeg Jesuž Chrystus, wožebje kaž nam wón w pôstnym čažu psched wocži stupi. Žeho puež horje do Jerusalema njeje nicžo druhé hacž wschédna ſwjata proſta: žudž ty mje Božo! Kaž je ſpěvat tamneho psalma wot jebatych a ſlych ludži wobdaty, a eži chzedža jeho žudnizy byč, ſami paž ſu njeprawi a duž tež Božemu žudej wucžeknycž njemoža, tak tu Ssyn Boži: jebacži a ſli ludžo jeho wobdadža, chzedža jeho žudžicž, ale psches wopacžne žwědczenje pschedzivo njemu ſu ſami ſažudža. A dženja lepje njesteji: tak někotry, ſažlepjeny a ſažakly, chze Chrystuszej njeprawdoſez dowjescz, njemože paž na nim žanu namakacž a ſažudži ſo tak ſam. Věda tebi, hdvž

hy tež ty tajki! Dženžniſche Bože ſłowo eži pschiwoła: Jesuž, tón wobſkorženy, je žudnič, jeho nje- pschedzeljo, eži wobſkoržnizy, ſu žudženi.

„Schto mjes wami móže mi hréch dowjescz?“ Nichtó. Spytali wſchał ſu to doſez. Dopomú ſo jeno na tamnu nót, w fotrejž bu wón pscheradžen a psched ſhromadženej wychschej radu ſo ſamolwiež dyrbjesche. Wopacžni žwědkojo poſtanu pschedzivo njemu, jedyn po druhim, ale woni ani ſ pomozu hele nicžo ſle na nim njenamakaju; jich žwědczenja nježu psches jene, jedyn wupraji pschedzivo druhemu; a duž ſo po jich wuprajenjach žudžicž njemože. Niewjedža ſebi žaneje radu, doniž dwaj wopacžnaj žwědka nje poſtanjetaj, a na jeju ſe ſlej leſču pscheměnjenie ſłowa Žeſužowe bu Boži Ssyn k ſmijereži wotžudžen, bjes winy. Duchowny žud w Israelu žaneho hrécha njebě na mim namakacž mohl. Ani žwětny žud. Tón jath ſbóžnik bu wjedžený psched žwětnego žudnika, psched romſkeho bohota Ponzia Pilatuža. Tón ſtóržbu, pschedzivo Žeſužej ſběhnjenu, ſ nowa pschedzí, ale tak dolho tež, hacž pyta, tak jara tež, kaž chze židam ſwólny byč, wón ſebi praji, ſo ſu Žeſuža jenož ſe ſawisču podali, a jenož ſo by jím luboſcz wopokaſał, wón po jich wjele thřaz króčnym hloku ežini: „daj jeho kſchizowacž!“ Tola ſchřicžka luboſče, wěrnoſče hiſhcze w nim ſawosta: psched zylým ſhromadženym ludom ſebi wón ruzý ſmy a džesche: „Da ſym bjes winy na krvi tuteho praweho; hladajcze wý ſo!“ Tež Pilatuž Žeſužej žadyn hréch dowjescz njeſamoh a dyrbí pschidacž, ſo ma wón bjes winy czerpicž.

Tehorunja Žudasch, kotrež běsche jeho pscheradžil. Dáko wón widžesche, so bu Žesuš k ſmijerczi wotžudžený, kajesche ſo wón a pschinjeſe te tſizyczi ſlěbornikow ſažo tym wychiſhim měſchníkam a starschim a džesche: „Ta ſym ſle na tym ežinil, ſo ja ſym njewiuowatu frej pscheradžil.“ Ssamo hroſny Žudasch pſchida, ſo je Žesuš bjes winy a ſo wón ſ cžifnym ſwědomujom ſo prascha: „Schtó mjes wami móže mi hréch dowjescz?“ A tež my, wožebje w poſtnym čaſu ſpěwam: „Najlubſchi Žesu, ſchto je twoja wina, ſo tebi tajku ſlōſcz a boloſcz ežinja? Kajki je twoj hréch, kajke pſchěſtupjenje ſo tudy ſběhnje?“ Móžemy jenož wotmolwicž: žadyn njeje twoj hréch, žane pſchěſtupjenje ſo tudy njeſběhnje.

Hrěch Žesuſej dowjescz njemóža, a tola dyrbí wón hľuboko ſrudženy ſo prashecz: „Hdyž ja wam paſ prawdu praju, cžehodla njewericze wý mi?“ To je ta ſamžna ſkóržba, kotrež wón tam plakajo pſche Žeruſalem wustoreži: „Wý ſeže njechali“. Mało wery, mało pſchiwižowarjow běſche wón na ſemi namakal. Tſi ſeta běſche wón po židowſkim kraju wočko puežoval a džiwy ežinil a dopočaſal, ſo je Boh tón ſnje ſam ſ nim, ale kač mała běſche tola licžba wěrjazých, jač bu wón na Golgatha kſchizowaný? Ssamo wucžobnižy, kotsiž běchu pſches Pětrowy rt ſo wuſnali: „Kneže, hdže pónďemý? Ty maſch ſłowa wěczneho živjenja“, cžekachu a wjazh do njeho njewerjachu. A kač mnohim dyrbí wón dženža pſchiwołacž: „Hdyž ja wam paſ prawdu praju, cžehodla mi wý njewericze?“ Kaž židži jemu wumjetowachu, ſo je wón kezař kaž Samariſzh, a kaž jemu porokowachu, ſo ma cžerta, tač dženža někotry žkuſi jeho blaſnímza mjenuje, nochžy ničo wo nim wjedzecž a pſchinjeſe ſo ſam wo ſwoju ſbóžnoſez pſches ſwoju njeweru; chze Žesuža ſudziež, a tola ſudži ſebje ſameho. Schtóž do teho kſchizowaného Žesuža njewéri, tón je hižom ſudženy; schtóž paſ wéri, ſo Žesuš tež jemu to wumoženje ſ hréchow a ſ cžwile ſwědomija pſchinjeſe, temu placzí tón ſlodič troſcht, kotrež hižom Žesajaž nam pſchiwola: Ta ičtrafa leži na nim, ſo býchmy my mér měli; a pſches jeho ramy ſmý my ſahojeni.

Hamjeń.

Kř. w H.

Žesuš, moja luboſcz.

Schto měl ja, njeby Žesuš býl
Mój wěczneſe lubowaný?
Sa krótku haru cžwili tam
Bjes Žesuža ſej namakam
Ta hréſchnik wopuſcheženy!

Schto mi ſa mojoh' Žesuža
Mohl ſwět dacž žadoſčiwy?
Schto mi tež zůly ſwět bý čhyž?
Hdy bých ja bjes Žesuža býl,
Dha nochžyl býč tu žiwý.

Schto býl mój troſhtař w živjenju?
A hdyž mam wotžal čzahnyčz?
Hdyž pſchiňdu strachi ſudnoh' dnja?
Ach, hdy bých njeſel Žesuža,
Bjes troſhta dyrbjal panycz.

Schto měl ja, kiba heſku mſdu
Sa krótkę wopuſchewjenje.

Ach, bjes Žesuža tu a tam
Ta khudy hréſchnik lutki ſam,
Prječ hróſbne pomyſlenje!

Nětk paſ, hdyž mam ja Žesuža,
Dha doſež mam wſchudžom wſcheho;
Wón ſam je wobohacžil mje,
Duž wſchitko, wſchitko moje je;
Sswět, njebeſe ſu jeho.

D.

Boža martra.

Saſtarſku běſche w Žendželské to ſrudne waſchnje, ſo buchu ludžo, fiž běchu kralej někajkeje pſchicžiny dla njelubi, do jaſtwa cžiſnjeni a ſo ſo tač pominhchu. Hischeze dženža je tamne ſtatne jaſtwo, Tower, widžecž a hdy býchu jeho murje powjedacž mohle, býchu wo ſrudobje a cžerpjenjach rěčaſe, kaž hewač žana kniha na ſwěcze. Pſchetož kelsko bjes winy jathch je tu ſdychowało, wjele ſet, haj žnano počoju ſwojeho zykleho živjenja! Nichtó jich nježlyſchesche, woni běchu pohřebani pſchi ſwym cžele. Ssamo kralowa Hilža (1558—1608) je dołhi čaſ ſwojich młodych ſet w jaſtwje býka. Junu bu tež ras wožebith hrabja do tuteho žakoſneho jaſtwa cžiſnjeny. Wón njebe niežo druhe ſawinowaſ, hacž ſo nahrabnemu a hrubemu kraju do pueža ſtuſaſe. Taſo ſo jaſtwinne durje ſa nim ſacžiſných, ſwjeſe ſo na ſamjeutne a wložne jaſtwinne dno wſchón ſadwělowany; pſchetož tutón ſrudny, cžmowy rum dyrbjesché wot nětk hacž do kónza živjenja jeho býdlo býč a ženje njedýrbjesché wjazh ſelenu ſemju wohladacž! Na to ſažo na nohi ſkoči, ſakhadžesche kaž wobžydnjeny a huba ſo pěnjeſche a wón ſ pjaſežomaj do murje pjerjeſche a wočaſe Boha a cžlowiekoſe ſa ſwědkow ſwojeje njewiny. Ale tu nichtó njewotmolwi a wuſprózneny ſo ſažo na ſemju wali. Tač něſhto njedželi ſa ſobu cžinjeſche; ale na tajke něſhto běchu jaſtwin ſaſtojnizy ſwucženi a woni dachu jemu ſakhadžecž, běſche tola hacž dotal hischeze ſóždy ſkóčnje wuſtaſ, a wýſte teho ſo žadyn ſyň pſches toſte murje njepſchecžiſcheža, a ſ durjemi a woſnami njebe žane cžeknjenje móžne.

Skóčnjenje pocža tón jath měniſchi býč, ſapadny do cžicheho, tupeho myſlenja a by jeno tu a tam ſaſdyhnyk. Raſ paſ proſchesche jaſtnika wo błyžko a hamor. Tón to najprjedy dacž nječaſche. Hrabja paſ jeho ſměrowa a džesche, ſo na cžekanje ani njemyžli, ſchtož wſchaf tež žaneho wohlada na radženje mělo njeby, tež mohlo to błyžko zyłe mólcžke býč. A ſo by jeho proſtiva ſkerscho wužlyſchana býka, ſežahný ſwoj drohi pjerjeſče ſ diamantom ſ porsta a dari jón jaſtnikej. Nětko jaſtnik to požadane pſchinjeſe a jeho proſchesche, ſo njeby tón grat nikomu, kiž by wſcheje wězy do jaſtwa pohladacž pſchiſchoſ, počaſal. Rad to hrabja ſlubi.

Nětko pocža naſch jath ſ tutym jednorym gratom do murje kſchiz dypacž a na nim ſnamjo Žesuža ſ cžernjowej kronu, kajſiž wón na drjewje jako to jehnjo Bože pomału mřeje, kiž ſwěta njeſe. Wjele měhazow na tym džělaſche a pſchezo jažniſcho ſnamjo kſchizowaného ſ murje ſtuſaſe. A jako bě ſkóčnje hotowy, na njo dołho a nutrnije hladasche, husto by ſo tež pſched nim na ſolena cžiſnyk a ſbožníke horze modlitwy woprował.

Do zyka bu wón wot nětko wſchón hinaſchi a poddaty. Spodžiwny poſoj ſamjeutneho kſchiza do jeho wutrobu ſkhadžesche, jaſtnik njebeſe tajke pſchemenjenje dotal na žanym wohladaſ, a wón bě jich tola hižom wjele pod rukomaj měl. Ale ſchto móžesche jemu tola tež wſchón tón kſchizowaný prajicž! „Hlaj, ty jara cžerpiſch, ja hischeze wjazh cžerpjach, ty ſy bjes winy, ja běch to hischeze býle. A ja njeſkym hroſh k a žakoſčiſ. Duž wukň wote mnje, pſchetož ja ſym cžicheje myſle a ſ wutrobu poſorný.“

W kralowym hrodze wotmewachu so wulke swiadczensje a nechtozku wiidzescze wysche blidow, schleenzow a swiezow ruku pisanecz: Ty by na wasy ważenj a lohki namakanj a won wobledny — tam delkach pak w jaſtwie so jatj hrabja swojego Sbóžnika wjeſelesche a hortach w njebeſach swetli jandzeljo czakachu, so bych u na Božu pschikaſnju duschu wumóženeho hrabje horje donjehli — do swóznych njebeſ.

Hdy bych u washe hréchi byle jako scharlat czerwene, budža wone jako wołma biele.

To je nam jara troschtne słowo. A woſebje je to rjenje, so chze Boh nasche hréchi, runjež ſu scharlat czerwene, nam wuczisczic. Scharlat je mjeniżby hjeſe wſchemi barbami ta, kiž ſo ſ niečim wotſtronicz njehodzi. To je ſe ſkledowazeho podawka widzecz:

Kas reczesche w někajſej ſjawnnej ſhromadzisnje wězhywustojny wo hotowanju papjeru. Tehdy won njes druhim tole džesche: „My mam ſ lapow najprjedy jich dotalnu barbu wuparic, prjedy hacz ſ nich papjeru czinimy. Pschi tym mam ſo pschezo ſhetro wjeſe próz, hdyž ſu lapy žanu, ſe želesom pschepjelnjenu barbu mèle. Schtož pak scharlat nastupa, dha je zyle njemóžno, tutu barbu ſ lapow wotſtronicz. Wn widzicze, tak recznik dale powjedasche, tu w mojej ruzi ſcharlatowu lapku, fotruž ſym runje w najwótriszej ſizalinje wotunka. Ta barba je wo něſhto mało woblednyła, ale je hiſczeze pschezo jara czerwena. Hdy bych lapku tak dołho w tej ſizalinje wostajit, doniž by zyle běla byla, bych u wſchē nieče tak roſkuſane byle, ſo lapku ſ niczemu wjazh wužic ſnjemohli. Duž ſu ſcharlatowe lapy jeno ſ temu trjebac, ſo ſ nich czerwennu papjeru dželam. Te lapy ani w najhórszej parje barbu nje-puschezeju.“

Tak won reczesche. Nětko hakle prawje to słowo roſymimy, ſo dyrbi naſche hréchi, runjež bych u jako ſcharlat czerwene byle, jako wołma biele bycz. Nětko móžesche ſo tuteho słowa pschi ſwojich hréchach troschtowac. Kąž ludžo ſcharlat wotſtronicz njemóža, tak tež nětko naſche hréchi wotmyez njemóže. Jenož jedyn to móže, Jeſuš Chrystus; pschetož ta krej Jeſom Chrysta wucziscz naſ wot ſchitkach hréchow (1. Jan. 1, 7).

Sinai a Golgatha.

Ty Božo ſ hory Sinai,
Hdjež ſ mróczelu ſo kryjesch,
Mi ſ hrimanjom a blyſkami
Sthſ do wutroby kryjesch:
Mje traſchi twoj hlož ſurowy,
Wſchak wěm, ſo ſym cze hanik,
Hdyž kaſnje, ſotrež dal mi ſy,
Ssym tyſazfróczne ſranił.

Ty Božo ſ hory Golgatha
Ssy moje hréchi wodał,
Duž ſakón mje wjaz njetama:
Chryst je ſo ſa mnje podał;
Nětko prawdoſez žorli ſ kſchija ſo
Sa moje wujednanje,
S tym doſtach twoje džeczatſtwo,
Mi njebjo ſawostanje!

K. A. Fiedler.

Lubujesz mje woprawdze?

Bohaty ſid bě ſwoju mandželsku ſhubiwschi ſe ſwojey jeniczkej džowku do Ameriki wuczahnył, a bě ſo pschi rěz̄ Ohio na rjanym kuble ſažydlil. Tego jeniczki troscht bě tuta 17 lětna džowka, ſchwizna, ſipra, ale jara rjana a na duchu wobdarjena holečka. Won běſche na jeje wuwuczowanie wjele pjenies wažil a wona rězescze doſpolnie wjazy rězow. Pschi tym bě pak woſebje na to hladal, ju twjerdze w židowskej wérje ſaložic. Ale ſ jejnej ſtromotu klazasche a jejne mozy wſchědnje widoſnje woteberachu. Non by ſo ſedma hdy na krótku hodžinku wot ſwojey ſubeje džowki dželił, ſpýtasche na njej wſchelkich wuwołanych lekarjow mudroſcz a naložowasche wſchē móžne ſredki, wiidzescze pak tola pschezo jaſniſcho, ſo budze jemu jeho jeniczki troscht bóry ſubjeny. Huczischo chyzsche ſ njej wo ſmjerči rězec, njeby pak ženje niczjo ſe rta pschinjeſk hacz žaſoſczenje a ſdychovanje.

Kas we ſwojej ſahrodze horje a dele ſhodzescze, jako jeho mřeſaze džeczo po njeho poſkla. Czeźkej wutrobu ſ jejnemu ſožu ſtupi. Duž jeho džowka jeho ſa ruku pschimy a džesche: „Luby nano, lubujesz mje tež?“

„Moje džeczo,“ nan wotmolwi, „th wěſh, ſo mam cze bóle lubo, hacz ſchto druhe na ſwěcze!“

„Haj, ale lubujesz mje th tež woprawdze?“ ſo ta mřeſaza dale praſchesche.

Temu nanej njebě móžno, něſhto na to rjez, a duž wona dale reczesche: „Ta wſchak derje wěm, ſo ſy mje pschezo ſubowal, a ja mam tež tebje lubo. Chzesch pak mi nětko tež jene žadanje dopjelnicz, to poſklednje žadanje twojeje mřeſaze džowki?“

„Lube džeczo, žadaj ſebi, ſchtož chzesch; ſchtož je twoja wola, to dyrbi ſo ſtacz.“

„Duž tebje, naſlubſhi nano, proſchu, ſo njebi ženje wjazy něſhto na Jeſuš ſ Nazaretha praſil.“

Tón nan womjelski, ſo njemóžne džiwajo. Tego džowka pak takle dale reczesche: „Ta drje jeno mało wo tutym Jeſušu wěm, pschetož nětko mi nicz wjele wo nim praſil njeje. Ale telko tola wěm, ſo je won woprawdžith ſbóžniſ, dokelž je ſo mi w mojej ſhorofczi ſ ſbožu mojeje dusche ſjewiſ. Ta wérju, ſo won tež mje ſbóžnu ſcžini, runjež ſym hakle nětko počala, jeho ſubowac. Ta cžuju, ſo nije mój puć ſ njemu wjedze. A nětko, luby nano, njeſapowiedz mi tu prōſtu a ſuſ ſebi nowy testament, kiž wo nim rězi, a hdyž ja wjazy njebudu, dha pschenjeſ tu ſubofc, kiž ſy dotal ſa minje měl, na njeho!“

Telko móžesche hiſczeze wurečecz a na to ſo ſprózna na ſahlw ſrōczno ſwjeſe a wumirje.

To prěnje pak, ſchtož nan po ſhowanju ſwojego ſubeho džescza cžinjesche, bě to, ſo ſebi nowy testament ſupi a pola evangelskeho duchowneho powuczjenje pytasche. Šswjaty Duch wjedzisze jeho do pschezo jaſniſcheho poſnacza a nětko ſluſcha won hizom do wuczobnikow teho ſbóžnika, ſotrehož bě hiſczeze psched ſrótliko jako „kſchijowanego“ ſazpiwał.

Bóh wě, ſo ſ cžlowiſkim wutrobam pschedobycz!

Kak czi Chrystus kluži.

Ahězor Justinian mějesche wojerſkeho wyschka ſ mjenom Belisara, kiž běſche ſo ſ niſkeho poſhoda psches ſwoju ſhmanoſcz, ſwěrnoſcz a ſmužiloſcz do tuteje wyskoſcze ſběhnył. Nětoku czeźku bitwu bě won ſa ſwojego ſhězora měl a wjele dobycزو ſcžinił. Duž jemu druh jeho czeſcz ſawidzachu a w ſhězoru napschezo Belisarej njedowěru wubudzichu. Gabywski wſcheje Belisaroweje klužby a ſe ſměſhnej bojosczu ſazlepjeny da Justinian ſwojego najlepſchego wyschscze do jaſtwa cžiſnyc, jemu wocži wukaſacz

a jeho kraja wopokaſac̄. Ženo to bu jemu dowolene, so zmēdžishe jeho jedyn hólczez hac̄ na krajnu mjesu dowjesc̄. Hdyž mējesche tak kurowje a mječlowšy połhostan̄ hówoj kraj a dom wopuschc̄ic̄, jeho nicžo tak njerudžesche, kaž to, so dyrbjesche wot hwojeje lubeje džowki Treny prjec̄. Ktž běſche ſo fa njeho pschezo ſ najwjetſchej luboſc̄u starala. Wona bě ſa njeho woprawdze Bože ſlónčko byla a běſche jeho kaž mac̄ hwoje džec̄zo hladaka. Kaſ dyrbjesche wón bjes tuteho hwojego lubuſchka wutrac̄? Tak dha nětko ſlepy Belisar w jaſtwym dworje pſchi mjeſnatym hólczezu ſtejſche, kotrž dyrbjesche jeho ſ kraja wjesc̄. Duž ſo wbohi Belisar k tutemu hwojemu wodžerjej połkili a jeho proschesche: „Budź tak dobrý a dowjedž mje, prjedy hac̄ ſ města džemoj, k mojej džowzy Trenje, ſo bych jej božemje prajil a ju ſa wſchu jejnu luboſc̄ zohnowaſ.” Duž tón hólczez jeho koleni wobja a ſ hloſom pſkaſche; pſchetož wón běſche jeho džowka Trena, ktž bě ſo wote wſchech hwojich domiſazyc̄h wotkorhla, ſo hólczaſu draſtu wobleſla a k nanej běžala, ſo by ſ nim do zufbý ſchla a jeho tež tam ſe hwojej luboſc̄u hladaka.

Tajku luboſc̄ paſ je nam Chrystuſ wopokaſal, ktž je tež ſa nami ſchoł, ſo by naſ ſe hwojej luboſc̄u wobohac̄.

Masch jeho lubo?

Hdyž ſo 1600 pižasche, bu bohatemu katholikej pſchikafane, jenej zyrlwi wobras kſchijowanego daric̄; to dyrbjesche jeho poſuta bycz k wotmyčzu jeho hréchow. Wón proschesche mlodeho wobradowaſa, ſ mjenom Dominika Feti, ſo by jemu požadane ſnamjo ſhotowaſ. Feti runje w Düsseldorfje pſchebywasche a ſo na měſce na hwoje dželo da. Nas, jako bě wobras ſkoró hotowý a wobradowaſ na khwilkū do hole džesche, ſo bych ſo myſle wotpočnyk, wón cžjodu tam ležazyc̄h zyganow naděndze. Na měſce pſchiběža k njemu brune hólczo, rejwasche pſched nim a proschesche jeho wo jaſmožinu. Feti ſo džiwasche, hdyž teje hólczař rjanosć widžesche, a džesche: „Ty možesch ſebi rjane pjeney ſaſkužic̄, hdyž ſo woſnamjeniež dasch; ty njetrjebasch nicžo dale cžiniež, hac̄ pſchede minu ſedžic̄, ja chzu cži derje placžic̄.”

Hžom naſajtra ta hólczař pſchinidze, a mjes tym ſo Feti jeſne wobližo wobradowaſe, wona na to ſkoró hotowe Chrystuſowe ſnamjo hladasche. Wona nicžo wo Chrystuſu njewjedžishe; teho dla ſo praschesche: „Schto to je?” Młodý wobradowaſ wotmolwi: „Chrystuſ!” Nascha hólczař ſo dale praschesche: „Tón drje je jara wulkí ſkostník był?” — „Né!” wobradowaſ ſ krótka džesche. „Cžeho dla dha je wuwjaſaný?” wobhonjowaſe ſo hólczo dale. Fetiſa mjeſasche ta ſkomda, kotrž jemu to praschenje cžinjesche a nicžo wjazh njewotmoſwi. Ta hólczař paſ njemóžesche hwojej wocži wot teho wobrada wotwobrocžic̄ a wuwoła: „Cžeho dla dha ma tajku černjowu krónu na hlowje a je tajki blédy?”

Duž Feti ſwój pinsel do boka poſozi a rjekný:

„Nó, dha chzu cži ſ krótka powjedac̄, kaſ je Chrystuſ ſa naſ czerpił; ale potom ſo mje wjazh praschesz njezměſh.” A wón jej powjedasche, ſchtož wjedžishe.

S napjatoſc̄u ta mała zyganka na jeho ſlowa poſluchasche. Hdyž bě wón hotowý, wona wuwoła: „Dha drje masch jeho jara lubo?” Tajkeho ſlowa njebě ſo Feti nadžał. Tejný nutny hloſ jemu jeho wutrobu hnu. Masch jeho lubo? to ſlowo jeho wjazh njepruszc̄i, wón cžujesche, ſo jeho lubo njemóžesche, a jeho wutroba bu njeměrna. Kaſ by tola Chrystuſ jeho lubo ſaſkužil! Kucze ſwój wobras dokonja a potom džesche, ſo by Wumóžnika pytał. Wón pſchinidze do zyrlwe. Tam ſlyſchesche wo ſefuſu powjedac̄. Jeho wutroba namała Sbóžnika a bu w nim wſcha wjeſzka a

ſpožowna. Tak Bóh ludži na džiwne waschnje pod Chrystuſowym kſchijž wodži.

Schto je wéra.

W jenej ſbérzy wobrasow w Romje je tež ſnamjo, ktž ſahojenje ſlepeho pſches Chrystuſa pſchedſtaja. Dwaj wuczenaj ras pſched tutym wobrasm ſtejſchtaj a na njón hladaschtaj. Sedyn ſ njeju, ktž ſnamjo hžom dawno ſnajesche, ſo hwojego towarſcha praschesche, ſchto drje by na wobrasi to najrjeñſche bylo.

„Wěſče tola Sbóžnikowe woblicžo”, tamny wotmolwi.

„To je rjane, ale to nojrjeñſche na wobrasi Sbóžnikowe woblicžo tola njeje.”

„Duž budža to cži japoſchtoljo, kotsiž wokolo teho Knjeſa ſteja.”

„Tež niz.”

„Tak dha je hlowa ſlepeho to najrjeñſche.”

„Tež ta niz. Hladajc̄e jeno na tón ſij, ktž na ſemi leži. To wſchak je zyłe wſchědný ſukojth ſij. Ale wón na ſemi leži! Tón ſlepy je jón wot ſo cžižnyk, a to prjedy, hac̄ je ſchto widžał. Wón ſo na žanu ſwonku ſepjeru wjazh ſpuschc̄ec̄ njecho. Wſcho jeho dowérjenje je na ſefuſa ſameho ſložene, ktž chze jeho wuſtrowic̄. Hladajc̄e jeno, kaſ wón hwojej pŕjodnej ružy k ſefuſej ſběha, kaſ ſu wſchě jeho myſle k njemu wobrocžene. W tutym prjedc̄ cžižnjenym ſiju je wobradowaſ ſro a jadro kſheszijanskeje wěſt wofnamjeniſ. Prawa wéra, runjež nicžo njewidžila, ſo wſchech ſenſkych ſepjerow wostaja a wocžakuje wſchu pomož wot hwojego Sbóžnika.”

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

10. džený mérza budže ſo po zyłej Pruskej jako narodny ſwiedžen ſwjecžic̄ k dopomjecžu na ſmjerč ſraloweje Luisy, teje nadobneje ſralowki, kotrž je w tamnych cžejkach cžažach wótnego kraja we hwojej miloſci ploomjo wótcžinskeje luboſc̄e ſahorila a nadžiju na lepshe cžažy ſpuschc̄ila njeje. Sswiedžen budže ſo ſ dobom k dopomjecžu na ſaloženje rjada želesneho kſchijza ſwjecžic̄. Schulſka wucžba na tym dnju wupadnje a budže ſo w ſchulach ſwiatocžnoſc̄ džerzec̄, w ſotrejž budže ſo džec̄om wažnoſc̄ teho dnja na wutrobu poſozi. Na dnju 10. mérza budže ſo tež ſaložny ſamjen poſozi ſa pomni, k dopomjecžu ſrwanneje bitwy pola Wyžoſej. Sswiatocžnoſc̄ ſměje ſo tam popoldnju w 3 hodž. a nadžijamy ſo, ſo ſ wokolnoſc̄e ſo ludžo na ſwiatocžnoſc̄i wobdzela. Požwyczeńje pomnika ſameho ſměje ſo 18. meje popoldnju.

— Grudne njesbože je ſo ſaſo mělo na morju pola Helgolanda. Kſchijer „York” je ſraſyl na torpedolódž S 178. Torpedołódž ſo taſ wobſchłodži, ſo ſo hnydom podnórjeſche. Sa mało mjeñſchinow njeběſche nicžo wjazh wot ſodže widžec̄. Ženož 15 muži je ſo wukhowało, něhdž 60 muži je ſmjerč w žolmach namakało.

„Pomhaj Bóh” njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchech pſched a warńjach „Sſer b. Nowin” na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchitwórciſeta placži wón 40 pj., jenotliwe cžižla ſo ſa 4 pj. pſchedawaju.